

Skärpt läge – aktuell lägesbild i totalförsvaret och omvärlden

Försvarsberedningens delrapport

12 juni 2026

8/8

Försvarsberedningens arbete

- Uppdatera tidigare säkerhetspolitisk redogörelse
- Följa upp genomförandet av försvarsbeslut 2024 för civilt och militärt försvar
- Följa upp hantering av förpliktelser som följer av Natomedlemskapet, ta del av förmågemål och svensk tillämpning för rapportering av försvarsutgifter
- Föreslå hur hinder för tillväxt kan undanröjas

Uppdatering av det säkerhetspolitiska läget

- Säkerhetspolitiska läget fortsatt allvarligt. Risk för snabb försämring
- Ryssland dimensionerande hotet. Hotet är långsiktigt. Allvaret förstärker vikten av att skyndsamt fortsätta upprustningen av det svenska totalförsvaret
- Ryska militära framstötningar, till exempel för att testa Natos sammanhållning och trovärdigheten i artikel fem, skulle kunna ske i relativ närtid om man i Kreml bedömer att de politiska förhållandena är gynnsamma
- Stödet till Ukraina centralt. Måste ha beredskap avsätta avsevärda resurser över lång tid
- USA idag avgörande för svensk säkerhet. Samtidigt förändras relationen
- Europa behöver stärka både sin försvarsförmåga och geopolitiska roll. Sverige bör aktivt påverka utformningen av det allt djupare säkerhets- och försvarssamarbetet i EU och EU:s globala roll
- Natomedlemskapet har skapat nya förutsättningar för samarbete och aktörskap i Östersjöområdet och Nordkalotten
- Att Nato upprätthåller förtroende för artikel 5 är centralt

Natomedlemskapet

- Sveriges medlemskap i Nato grundas på övertygelsen att vår säkerhet bäst försvaras inom ramen för en allians med likasinnade
- Det kollektiva försvarsåtagandet i Nato utgör en grundsten i den svenska säkerhets- och försvarspolitik
- Det konventionella försvaret av Europa i blir första hand blir en angelägenhet för de europeiska allierade
- USA har upprepat att man även fortsatt avser stå för den utsträckta kärnvapenavskräckningen och vissa kritiska förmågor
- Sverige har skapat en tydlig profil. Vi har med kort framförhållning bidragit med förmågor och resurser till Nato
- Sverige är pådrivande för att Nato ska vidta och samordna åtgärder som motverkar Rysslands maktambitioner
- Natos samlade försvars- och avskräckningsförmåga är en central del i alliansens motverkanspolitik

Totalförsvaret

Nuläge

- Uppbyggnaden av totalförsvaret brådskar och vilar på en bred politisk grund
- Att försvara Sverige och allierade mot väpnat angrepp och att hävda vårt lands självständighet, suveränitet och territoriella integritet är utöver en militär uppgift även ett ansvar för hela samhället

Övergripande inriktning

- Ett starkt svenskt totalförsvaret med en trovärdig försvarsförmåga stärker Natos kollektiva försvar och därmed den samlade avskräckningsförmågan
- Samhällets grundläggande robusthet och dess förmåga att motstå fredstida kriser bidrar till den krigsavhållande effekten
- Att på ett tillfredsställande sätt återta totalförsvarfsförmåga först när en kris eller ett krig är ett faktum är inte möjligt

Det civila försvaret

Nuläge

- Förmågan succesivt stärkts, men mycket arbete återstår
- Sverige måste agera genom ökat tempo och beslutsamhet i uppbyggnaden av det civila försvaret
- Hoten mot kritisk infrastruktur är allvarliga och samhällsviktig verksamhet kommer vara mål för fientlig bekämpning vid krig

Övergripande inriktning

- Säkerställ samhällsviktig verksamhet nödvändig för totalförsvaret genom en kombination av skyddsåtgärder, inkl. med luftvärn
- Stärk förmågan att reparera och återställa kritisk infrastruktur
- Intensifiera arbetet med personalförsörjning, bl.a. polisiär förstärkningsresurs
- Intensifiera arbetet med försörjningsberedskap, bl.a. tydligare styrning av privata aktörer
- Vidareutveckla ledningsstrukturen

Det militära försvaret

Nuläge

- De svenska förmågemålen från Nato påverkar krigsorganisationens utformning och innehåll både på kort och lång sikt.
- Bristområden och avvikelser i relation till förmågemål är både generella och försvarsgrensspecifika
- Kraven på krigsorganisationen ryms inte i sin helhet inom beslutade ekonomiska ramar.
- Försvarsmakten bedömer att resursbehovet för en hög uppfyllnad av Natos förmågemål klart överskrider målnivån om 3,5 procent av BNP
- Amerikanska omprioriteringar resulterar i att större och mer krävande förmågemål tilldelas de europeiska allierade

Övergripande inriktning

- Krigsförbanden är grunden och utgångspunkten för Försvarsmaktens organisation.
- Omvärldsläget och Natomedlemskap kräver att förmåga, beredskap och uthållighet ökar avsevärt.
- Försvarsberedningen understryker att åtgärder som snabbt ökar förmågan i krigsförbanden fortsatt behöver prioriteras.
- Sverige måste anpassa sig till omvärldsläget och teknikutvecklingen, inklusive den ryska förmågeutvecklingen sedan den fullskaliga invasionen,

Hinder för tillväxt

Problembeskrivning

- Långa ledtider för upphandling av materiel och infrastruktur
- Omfattande och detaljerade regelverk (bl.a. miljö- och byggregler) bromsar tillväxt
- Bristande samordning (personal–materiel–infrastruktur)
- Leveransförmågan är för låg inom materielområdet, bl.a. otillräcklig produktionskapacitet i försvarsindustrin
- Ytterligare verksamhetsanpassning av finansiell styrning krävs
- Säkerhetsskyddet behöver verksamhetsanpassas

Förslag

- Stärk industrins kapacitet via långsiktiga kontrakt, upp till 30 år samt statliga lån & garantier Förläng möjligheten till läglighetsköp till 2030
- Tydligare uppdrag till Fortifikationsverket som flyttas över till Försvarsdepartementet
- Prioritera krigsduglighet och operativ effekt i styrning och förbättrad uppföljning
- Väg in totalförsvarsintresset i samhällsplanering
- Överväg att besluta om undantag för försvaret från vissa regler, tex där EU-direktiv medger detta
- Reformerat säkerhetsskydd (klarering, färre avtal och minskad dubblering)

Skärpt läge – aktuell lägesbild i totalförsvaret och omvärlden

Jörgen Berglund (M)

Peter Hultqvist (S)

Per Söderlund (SD)

Mikael Larsson (C)

Hanna Gunnarsson (V)

Mikael Oscarsson (KD)

Emma Berginger (MP)

Gulan Avcı (L)

